

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

**R. P. || Lvdovici || De Ponte Vallis-||Oletani, È Societate ||
Jesv Theologi.|| De || Christiani hominis || Perfectione In
Qvo-||libet eius Vitæ genere.|| Tomi Qvatvor.||**

Quorum argumenta ex S. Rvth Historia præcipué desumpta

Puente, Luis de la

Coloniæ Agrippinæ, 1625

Cap. XI. Tria peccatorum genera conuertit mirabiliter Vocatio Diuina,
reparans vitam charitatis, aut etiam spem veniæ & ipsam fidem, quando
amittitur.

urn:nbn:de:hbz:466:1-39652

» cendum mora agitur in omne quod voluerit. Mox enim ac tetigerit
 » mentem docet; solumque tetigisse, docuisse est. Nam humanam animam
 » subito vt illustrat, immutat; abnegat hoc repentè, quod erat; exhibet repen-
 » tè quod non erat.

x Ioan. 7.
37.

y Ioan. 4. 1.

lib. 1. de
spirit. S. c.
10.

Lib. 15. Mo-
rali. c. 10.

DENIQUE ad hunc spiritum suscipiendum inuitat Christus Dominus
 Noster omnes peccatores, sitientes & indigentes aqua viua gratiæ ipsius,
 & eius fonte, dicēs: *x si quis sitit, veniat ad me, & bibat. de ventre eius fluent flu-
 mina aqua viua. Quæ sunt hæc flumina ex anima proditura? & quis fons, ex
 quo illa intra animam oriuntur? quod si aliunde influent, quia illa ex se ta-
 lia flumina non habet, vnde venient, nisi è cælo per ipsius Domini voca-
 tionem, inuitantis nos ad bibendum ex tali aqua? y qui biberit (inquit) ex a-
 qua, quam ego dabo ei, non sitiet in æternum: sed aqua, quam ego dabo ei, fiet in eo
 fons aqua saluentis in vitam æternam.* Hic fons (vt explicat S. Ambrosius) est
 Spiritus Sanctus, qui influit continuè conferuatque viua gratiæ aquam; &
 inclinatur ad producenda opera, vitæ æternæ meritoria: vt aqua, quæ descen-
 dit è cælo ascendat in cælum, & origini coniungatur, ex qua profluxit. quod
 si iustus sibi ipsi non desit, nunquam deficiet hic fluxus ex parte Spiritus S.
 qui in ipso habitat. Vt autem appareat, quàm sit hic fluxus copiosus, cum vo-
 cauit CHRISTVS Dominus *flumina aqua viua*: inlinuans (vt S. Grego-
 rius aduertit) tot esse eius torrentes, quot sunt virtutes gratiæ, ac dona,
 quæ communicat: quorum aquæ animam lauant, & à suis immunditijs pu-
 rificant; extinguunt bonorum desideriorum sitim; cupiditatum ardorem
 temperant; eamque sæcundam reddunt, vt Sanctorum operum fructum
 semper proferat. Hæc summatim de tribus præstantissimis bonis, quæ vo-
 catio diuina peccatoribus offert, quod si oculos haberes, vt eius præstan-
 tia agnosceres: sælicem te iudicares, si illam amplectereris.

CAPVT XI.

TRIA PECCATORVM GENERA CONVERTIT
*mirabiliter Vocatio diuina, reparans vitam charitatis, aut
 etiam spem veniæ, & ipsam fidem quando
 amittitur.*

I.

Apo. 3. 1.
Iacob. 2.
7.

QUÆ AD MODVM Spiritualis gratiæ vita præcipuè consistit in tri-
 bus h Teologicis virtutibus, FIDE SPE & CHARITATE, quæ sunt
 quasi tres huius vitæ gradus: ita sunt in mundo tres gradus siue
 genera peccatorum mortuorum ob earum absentiam. Alij enim
 Fidem & Spem habent, sed Charitas deest: de quibus Christus D.
 in Apocalypsi dixit: *a quod nomen habeant, quod viuant, & mortui sunt.* b FIDES
 enim, vt S. Iacobus ait, *si non habeat opera, mortua est in semetipsa*: quamuis in

reliquis

reliquis nomen habeant, & verè Christiani sint. Ac propterea licet illos cadaveri comparare, habenti quidem adhuc nervos, & carnem ac pellem, & ipsam hominis figuram cum reliquis partibus, quas, dum viueret, habebat: quibus tamen omnibus nihil efficere potest ob animæ absentiam, quæ eius actionum principium & causa erat: sic inquam, qui Charitatem non habent, etiam si Fidem & Spem habeant, non possunt opera viua & aterna vitæ meritoria facere.

Alii sunt peccatores adhuc miseres, qui non solum Charitatem: sed Spei quoq; virtutem amiserunt, solam Fidem retinentes. Nam (vt ait Sanctus Thomas) etiam si quis non neget, quòd fides de peccatorum remissione docet, potest incidere in culpam desperationis; si diffidat, se consecuturum veniam, & misericordiam, quæ alijs peccatoribus conceditur. Et hi comparantur in diuina Scriptura (vt paulò post videbimus) cadaveri, diu iacenti in sepulchro: cuius totam carnem & nervos terra deuorauit, relictis tantummodò ossibus deformibus, & ab inuicem separatis. Nam huiusmodi peccatores ob multitudinem peccatorum, omnem cordis molliem amiserunt, & Spei nervos; iudicantes de se iam actum esse, ac desperatum.

Alii sunt peccatores multò adhuc deteriores, qui etiam Fidem amiserunt, sine qua supernaturalis virtus Spei & Charitatis haberi non potest. Quamobrem Sanctus Thadæus Apostolus illos vocat *carborea autumnales, infructuosas, bis mortuas, & eradicatas*. Primi enim peccatores, sunt tanquam arbores autumnales, quæ fructus suos amiserunt; sed superest illis spes alios producendi. Secundi, sunt tanquam arbores bis mortuæ, eò quòd duplicem vitam, Spei & Charitatis amiserunt, sed radices tamen in Ecclesiæ terra habent, fidem adhuc retinentes, quæ radix est vitæ spiritualis: Tertij, tamen, qui etiam fidei iacturam fecerunt; arbores sunt eradicatæ, omninò Christo mortui, & ab Ecclesia separati. Ideoque conferri hi possunt cum illis mortuis, quorum ossa exsiccata omninò sunt, comminuta, & vel in pulueres conuersa, vel igni combusta in cineres sunt redacta. In huius rei figuram & testimonium iussit DEVS, Ezechielem, *d pinguisimum pecus assumere, & carnes eius ab ossibus separatas in olla ponere; ossium vero struem sub illa componere, & comburere: vt sic olla ferueret, & omnia consumerentur.* hoc facto innuens, ciuitatem Ierusalem ad extremum iniquitatis peruenisse; iactura omnium virtutum ita facta, vt nec vestigium earum remaneret: quamobrem eam vltimis supplicij afficiendam, pro merito & grauitate peccatorum. Et hæc vltima est miseria, quam tria hæc peccatorum genera participant. Quem admodum enim homo potest quidem se ipsum occidere, sed non resuscitare: & nisi Dei omnipotentia, vitæ illum reddat, aeternum manebit mor-

Charitas
anima.

2.

1. 2. q. 2. c. 1.

Ezech. 32.
Spes carni.

3.

In Epist.
Canon. 12.

Fides offi-
ves.
compara-
ur.

d Ezech.
27. 4.

e Marc. 5.
14.
f Luc. 7. 14
g Ioan. 11.
43.
h Rom. 4.
7.
Ires virtu-
es Theolo-
gica.
Iomil. 10.
I Exch.
40. 6.

tuns: Ita quamuis potuit peccator animam suam occidere, & spiritualem eius vitam modis prædictis destruere; non poterit tamen solis proprijs viribus illam resuscitare, aut vitam eius amissam reparare: nisi eiusdem Dei potentia subsidium ferat, quæ speciali eum vocatione præueniat, excitet, urgeatque ad pœnitentiam. Quemadmodum CHRIS TVS Dominus Noster defunctos resuscitauit, quorum fit mentio in Euangelio, vocans eos; & ita cum eis loquens, atque si viui sint: *e puella enim, & fadolescenti dixit surge; g Lazaro verò dixit: veni foras* cuius verbi virtute omnes illi vitam recuperarunt: Dei enim proprium, ait Apostolus, esse h *vocare ea quæ non sunt, tanquam ea quæ sunt*: & cum mortuis colloqui, atque si viuerent: nisi enim ipse loquitur, nunquam ad vitam redibunt: quam efficaci ipsius vocatione recipiunt. Quemadmodum autem tres sunt illi mortui, ita tres efficaces vocationes illis correspondent, quibus reparatur vita Charitatis, aut etiam Spei, aut Fidei, si illam amiserunt. Nemo enim potest ad vitam æternam ingredi, nisi per harum trium virtutum portas, quæ (vt S. Gregorius ait) tribus portis templi, quod vidit Exechiel, significantur, vna *porta erat ad Orientem, & ea est porta Fidei; altera ad Septentrionem, quæ est Spei; tertia ad meridiam, quæ est Charitatis*: diuina autem vocatio introducit vnumquemque peccatorem per portam, in qua est principium vitæ eius, sicut in sequentibus declabitur.

§. 1 Diuina vocatio reparat vitam Charitatis.

PECCATOREM ob vitam amissam Charitatis mortuum solet DEVS diuina sua vocatione resuscitare, vtens operâ Fidei & Spei, quæ adhuc viuunt. Illæ enim de mortui causam apud Deum agunt: Fides credendo quicquid ad eius resurrectionem est necessarium; Spes verò confidendo, le Oracionibus, gemitibus ac reliquis medijs ad id aptis vitam obtenturam: necesse tamen est, diuinam inspirationem has virtutes ad actus suos exercendos excitare. Hoc totum eleganter depictum apparet in Lazari resurrectione, qui cum duabus suis Sororibus Martha & Maria in Bethania habitabat: *adilgebat autem* (ait Sanctus Ioannes) *IESVS Martaham & Sororem eius Mariam, & Lazarum.* Absente autem ipso Christo agrotauit ac mortuus est Lazarus. de qua re vtraque Soror suum Magistrum monuit: qui, vt remedium afferret, redijt in Bethaniam: cui prima occurrit Martha, quam, circa fidem resurrectionis fratris sui non nihil hærentem, instruxit; & quid credere oporteret, docuit; dicens: *Ego sum resurrectio & vita, qui credit in me, etiamsi mortuus fuerit, viuet.* moxque vocari iussit sororem Mariam, quæ, *cum venisset, cecidit ad pedes eius*: at IESVS, vt vidit eam plorantem, commiseratione motus, verbo illo: *Lazare veni foras*, viuentem fratrem ex sepulchro deduxit. Quis non videat ex-

i Ioan. 11. 5.

pressum

pressum hic, quod in conscientia luti geritur, per *Bethaniam* significata, quam vocem donum obedientiæ interpretantur, eò quòd ad obediendum, Dei que voluntatem explendam in omnibus, quæ ipse statuerit, prompta & parata esse debeat: ad quod præstandum omnes suas operas fideliter ac germane conferunt tres virtutes Theologicae. *FIDES* enim obedit, credendo quòd *DEVS* reuelat; *SPES*, sperando quòd promittit; *CHARITAS*, implendo quòd ille præcipit. Omnes autem sunt Saluatori nostro dilectæ, eò quòd sint filiae *DEI*, à sancta eius inspiratione in anima generata: cui in *Bethaniam* venienti fidelia & iucunda exhibent obsequia. Solet tamen ipse, quoad sensibilem deuotionem & fauorem, interdum se subducere, & permittere, vt illa domus aliqua tentatione pulsetur: & tunc aliquando euenit, vt *Charitas* & amor *DEI*, cui tanquam germano fratri reliquarum virtutum familia innititur, langueat, ac tepescat, & in multas leuiiores culpas labatur. Quòd si in aliquam lethalem incidat, etiam moritur. Cuius calamitatis non obliuiscuntur *Fides* & *Spes* sorores, quæ superstites fratris sui calamitatem propriam reputant: plurimum enim illis decedit, cum talem socium amittunt. Ideoque ad Christum Seruatorem recurrunt, vt remedium obtineant: quamuis ille commiseratione motus, eò quòd solas illas videat ac mæstas, suis inspirationibus eas præuenit, & iterum redit in *Bethaniam*, vt fratrem illis mortuum resuscitet. Primum autem de suo aduentu monet *Fidem*, quam significat *Martha* soror natu maxima: quæ ob extinctam sororem *Charitatem* non nihil est obscurata; eamque exacuens, ad credendum sicut oportet, exstimulat; *Fidei* enim viuacitas est *Iustificationis* initium, vt scilicet credat *Martha*, quòd ibi *Christus* dixit: *ego sum resurrectio & vita: qui credit in me, etiamsi mortuus fuerit uiuet.* quasi aperte diceret: firmiter tibi credendum est, me esse principium vnicum resurrectionis, & vitæ peccatorum: qui per meam omnipotentiam, quæ sum *DEVS*, & per merita mea, quæ sum homo, poterunt resurgere. Nam licet mortui, sint iam sepulti: hac fide disponi possunt ad vitam *Charitatis*, quam sua culpa amiserant, recipendam. Sed quoniam sola *fides* non satis peccatorem disponit inspirat idem Dominus, vt *Spem* sororem suam, quam *Maria* significat, aduocet: quæ fide certissima procidit ad pedes *Christi*, fratris sui, amoris diuini mortem desilens, & confidens *DEI* Omnipotentia, & misericordia Domini, quòd possit, velitque vitam ei restituere. Et quoniam hæ lacrymæ non sunt ancillarum, quæ pænæ alicuius timore funduntur, aut alicuius proprii commodi intuitu; sed lacrymæ sunt verarum sororum, quæ ex affectu amicitia oriuntur: emolliunt cor ipsius *Christi*, vt earum fratri vitam restituat: ad eum modum, quot mater alterius cuiusdam pueri extincti apprehendit pedes *Elisai*, dixitque: se eum non dimissuram, nisi accederet,

*Allegoria
Bethania.*

*Martha
Fides.*

Maria Spes.

b 4. Reg. 4.
27.

& filium suum ad vitam reuocarēt. Et quamuis Elisæus mittere velle *Greez* puerum suum cum baculo suo, ut eum poneret super faciem pueri: noluit illi ipsum Elisæum dimittere, nisi ipse met veniret: existimans nec puerum Elisæi, nec eius baculum sufficere ad id, quod quærebat, obtinendum. Ita inquam, Fides, & Spes, concepto ex diuina inspiratione magno feruore, prociidunt ad pedes Saluatoris, & fortiter comprimunt, miseræ suæ remedium sperantes. Non contenta affectibus timoris pœnarum inferni, aut aliorum peccati suppliciorum: eò quòd soli hi affectus non sufficiant ad vitam extincto reddendam: ideoque suspirant & contendunt, vt amoris affectus consequantur. hi enim *DEVM* ipsum secum adducunt, mortuoque cõiungunt: ex qua coniunctione extinctus fit rediuuius. Id quòd mirifice depictum apparet in facto ipsius Elisæi ad puerum illius mulieris ad vitam reuocandũ: ingressus enim in locum, vbi puer erat, incubuit super eum: posuitque os suum super os eius, & oculos suos super oculos eius, & manus suas super manus eius: & incuruauit se super eum in formam crucis. Ex quo euēnit, vt calefacta fuerit caro pueri, & ille surgens de ambulauit in domo. & uerum incubuit super puerum: & oscitauit puer septies aperuitque oculos, vita perfecta que sanitate recepta, hic inquam, (vt ait S. Bernardus) clarè nobis depingitur modus & ratio, qua noster Saluator dat vitam peccatoribus: accedit enim ad nos per efficacem suam vocationem, qua nos aspiciens, & misericordiæ suæ oculos nostris coniungens; eos ita illustrat, vt nostram miseriam agnoscamus, os suum nostro coniungens, & ad cor nostrum loquens, pacis osculum & reconciliationis offert; inspiratque, vt nostrum os ad veniam de nostris peccatis confidenter petendam aperiamus; manus suas nostris coniungit, efficaci suæ inspirationis tactu nos tangēs, vt imbecilles nostræ manus fortitudinē & spiritũ accipiant, ad efficienda opera ad nostram iustificationem necessaria. His Seruatoris nostri tactibus incipit, qui mortuus erat, aliquem vitæ calorem sentire; Fidesque & Spes feruentia desideria firmaque vitæ emendationis proposita concipere. Sed quoniam moram aliquam in executione trahunt, deambulat Propheta, ipse scilicet Saluator huc illuc in domo defuncti: ad significandum, quàm sollicita conscientia examinatione opus sit, ad peccatorum confessionem faciendam, & eorum occasiones vitandas, radicesque euellendas: de qua re fufius in tertio tractatu agetur. Et mox reuertitur idem Dominus ad eandem oculorum, oris, & manuum suarum cum peccatoris oculis, ore, ac manibus coniunctionem; augens inspirationes & illustrationes suas, vt perfectam peccatorum suorum contritionem habeat, viamque Christi Domini crucifixi imaginem recipiat. cuius virtute septies oscitat, sicut qui ex profundo somno excitatur; & ita spiritum vitæ recipit, hoc est gratiæ & Charitatis cum septem Spiritus S. donis:

Ser. 16. in
Cant.
Elisai signi-
ficat.

nis:

nis: & tunc ingenti gaudio coniunguntur tres virtutes Theologicae, quae ad tempus fuerant separatae. Et quemadmodum, Lazaro resuscitato, fuit Martha in fide, & Maria in spe sua confirmata: ita, quando Dei amor in Iusto ad vitam redit, fides renouatur, & spes roboratur: omnesque tres in sua Bethania exhibent Saluatori solemnem *cenam*, & conuiuium in gratiarum actionem, ob accepta ab eo, beneficia & singula honori sibi ducunt; vt, quae propria habent, ipsius obsequio consecrent: omnes verò paratas se ipsas offerunt ad obediendum in omnibus, quaecumque iubebit.

c Ioan. 12. 2.

§. 2. *Vocatio spei virtutem reparat.*

PERGAMVS ad secundum genus peccatorum, qui non solum ob Charitatem amissam sunt mortui, sed etiam spem eam recipiendi abiecerunt: hac ratione portam sibi ocludentes ad veniam impetrandam; eò quòd non solum quatuor dies sepulti manserint, sicut Lazarus; sed multis etiam annis, donec ipsa ossa plane aruerint, & ab inuicem sint soluta, quales illi Israelitae erant, qui in captiuitate constituti spem abijcientes ad sua redeundi, dicebant: *aruerunt ossa nostra, & perit spes nostra*: conclamatum est de vita nostra. Quis enim mortuum resuscitet, cuius carnes sunt omnino consumptae, & ossium fabrica tota destructa? & quis vitiorum torrentem detinebit, si desit spes ea impediendi: praecipue cum, quemadmodum aegrotis, de quorum vita est desperatum, permittitur, vt quicquid illis arripet, faciant, & accipiant: ita hi, (vt ait Apostolus) *desperantes, semetipsostradiderunt impudicitiae, in operationem immunditiae omnis*. Nam, cum spes frænium sit vitiorum, calcar verò virtutum: spe abiecta, pereunt omnes virtutes; & agmine facto irruunt omnia vitia. Quamobrè, ait S. Isidorus, culpam quidè esse mortem spiritus; at desperare, idem esse, atque in infernum descendere.

a Ezech. 37. 11.

b Eph. 4. 19
S. Thom. 2.
2. q. 2. a. 3
Lib. 2. de
sum. bon. c.14.
Culpa Mor.
Cesperatio
infernus

SED quoniam Dei misericordia desperantes istos in hac vita non deserit: audi supernam Vocationem, qua illos vocat & suscitatur, eadem similitudine vsus, in qua illi suam fundant diffidentiam. Constituens enim DEVS c Ezechielem Prophetam in medio campi, qui erat plenus ossibus vehemeneer siccis, dixit ad eum: *Fili hominis, putasne viuunt ossa ista?* & dixit Domine Deus tu nosti. & dixit Dominus: *Vaticinare de ossibus istis: dices eis: ossa arida, audite verbu Domini. Hac dicit Dominus: Ecce ego intromittam in vos spiritum, & viuetis. Et dabo super vos nervos, & succrescere faciã super vos carnes, & super extendam in vobis cutem: & dabo vobis spiritum, & viuetis: & scietis, quia ego Dominus. Et cum iuxta verbum Domini Ezechiel Prophetaret, factus est sonitus, & commotio: & accesserunt ossa ad ossa: unumquodque ad uncturam suam; & ecce super ea nervi & carnes ascenderunt: extenta est in eis cutis desuper: sed spiritum non habebant. & dixit Dominus ad eum: Vaticinare, & dices ad spiritum: hac dicit Domi*

c Ezech. 37. 1

nis Deus: a quatuor ventis venit spiritus, & insuscitatus super interfectos ipsos & reuiuiscant. Et ipso prophetante: ingressus est in ea spiritus, & vixerunt, steteruntque super pedes suos, exercitus grandis nimis. Quibus quæso verbis magis proprijs ac mysticis, explicari potuit miseria perditissimorum hominum, diuinæque vocationis vis & efficacia ad eos reparandos: Et quid aliud sunt hi peccatores, quam aridorum humani corporis ossium ab inuicem disiunctorum congeries: quia neque gratia vitam, neque charitatis coniunctionem, aut neruos ad eam reparandam habent. Et quid miser hic mundus, nisi campus de sepulchrorum a foris dealbatorum, intus vero plenorum ossibus mortuorum? quæ omnia sicca sunt vehementer, & nullam virtutem habentia: terra enim affectionum eorum comedit neruos, carnem, & cutem; destruens soliditatem, molliciem, & figuram hominum: eò quod se ipsos bestijs similes reddiderunt: Hi sunt miseri illi, qui dicunt e perit spes nostra: quia non est remedium ad vitam recuperandam. At magnus noster DEVS aliunde ostendit ac proponit huius resurrectionis difficultatem, dicens Propheta: putatne viuent ossa ista? non quero an viuere possint, quia mea omnipotentia nihil est impossibile, quod ego facere velim: solum te interrogo an viuent? quamuis enim, e Voluntas mea non sit mors impu, sed vt conuertatur a viuis suis, & viuat: quando tamen ad tantam miseriam ille peruenit dubitari potest, an ille viuere velit, & ad vitam recipiendam se disponere? sed hoc ipsum, quod peccatoribus ad eò siccis, & induratis est difficile, DEO est facillimum, per gratiam efficacis suæ vocationis, per istos prædicatores illis proposita, & inculcata: quibus ipse mandat, vt ipsius nomine clament ac dicant: ossa arida, audite verbum Domini, nec spem abijcite, vitam recuperandi, si vocem eius auditis, qui vos ad illam inuitat, eamque vobis offert. Attendite quod ille sit omnipotens, ad dandum quicquid vobis deest, gratisque illud offert, si acquiescitis vt recipiatis: & ipsius gratia vos adiuuabit, vt assentianimi. Quo enim imbecillitas & miseria vestra est maior, eò eminebit magis omnipotentia & misericordia eius in ea reparanda. O altitudo diuinæ charitatis! O cælestis inspirationis efficacia! vix DEI verbum ex ore Prophetæ prodierat, cum factus fuit sonitus & commotio venti vehementis, & accesserunt ossa ad ossa, (quæ seiuncta aliàs erant) & unumquodque ad iuncturam suam, neruis colligauit, & carnibus cooperuit, & extenta est in eis cutis de super vt sic apta essent ad spiritum vitæ recipiendum. Quis autem hic est ventus, nisi Spiritus S. inspiratio, quæ venti instar vehementis omnes animæ facultates, quæ per creaturas sparsæ vagabantur, permouet, vt se intus ad cor recipiant, suisque tantis miserijs consulant? Hæc est quæ aperit sepulchra, vt peccatores se ipsos ingrediantur, ad suam miseriam agnoscendam, quam postea in confessione per os eiciant, dicens illis f redite praua-

rica

d Matt. 23
27.

c Ezech. 7. 13

c Ezech. 18. 2

E sai. 46. 8.

remiores au cor; ingredimini sepulchra, quæ vobiscum circumfertis; aspice vitiorum vestrorum turpitudinem; scandalorum, quæ aliis præbetis factorem; affectionum vestrarum dissolutionem; cognitionum dissipationem; spirituum ariditatem; voluntatum denique duritiem & obstinationem. Date locum fiducia: quia maior est Dei misericordia, quam vestra miseria. Attendite quid vobis suggerat Fides in corde vestro: & quandoquidem illa vobis veniam offert: ne diffidite, vos eam consecuturos. His & similibus considerationibus, quæ lux cælestis suppeditat, incipit ædificium pœnitentiæ, componendo nervos, carnem, & cutem. *Nervi* sunt affectus spei; in quibus omnis fortitudo nostra cõsistit; *caro* est cordis mollietas, quod reiecta duritie lapidis, sensu & lacrymis ob suas culpas emollitur; *Cutis* est efficax vitæ nouæ propositum, quod præterita turpitudinem tegit, gratiæque pulchritudinem renouat. Nam quemadmodum g *Dominus Deus* in mundi exordio *formauit*, deditque Adamo corpus in tota integritate & figura hominis; & statim *inspirauit in faciem eius spiraculum vitæ*, hoc est animam, qua corpus vitam recepit: Ita statim atque peccatorem, fiduciæ ac doloris actibus prædictis disposuit, ei communicat Spiritum vitæ, hoc est gratiam, & ipsum Spiritum S. cuius præsentia, qui antea in terra iacebat, surgit, & *fiat in suis pedibus*; & tanquam viuens mouere se incipit, & in via diuinorum mandatorum ambulare: & impletur quod dixit Dauid: *h auditu meo dabis gaudium & latitiam; & exultabunt ossa humiliata*: audito enim verbo illo Sacerdotis: *Ego te absoluo*, & interno illo Dei dicentis *remittuntur tibi peccata tua*: ossa, quæ humiliata & sicca iacebant, gaudent, & exultant, ac flores incipiunt, & opera sancta eructare: idque tanta admiratione, cum suam vident mutationem, vt *k omnia ossa dicant: Domine quis similis est tibi?* quis alius præter te, solo vnico verbo potuisset dispersa aded ossa coniungere, eaque nervis aded fortiter colligare, molli aded carne vestire; & efficere, vt floreat, & fructus aded pulchros producant? Hæc admiranda sunt, quæ efficit *l dextera excelsi* voce suæ inspirationis, in *qua vox est virtutis & magnificentie*, quæ preparat animas, & spiritum è cælo deducit ad eas viuificandas. Nec sine mysterio est, quod a *quatuor ventis*, siue mundi partibus Oriente, Occidente, Septentrione, & Meridie spiritum aduocet. significat enim (quemadmodum Glossa ibi interpretatur) communicari spiritum per Iesu Christi D. N. merita, & per diuinorum eius mysteriorum considerationem; nominatim quatuor insigniorum; Orientis, natiuitatis eius in portu Bethlehemitica; Occidentis, Passionis & mortis eius in monte Caluario; Septentrionis, descensus eius ad inferos, ad eos inde educendos, qui captiui tenebantur; & Meridiei, ascensionis eius super omnes cælos. His quatuor columnis inniti debet tua fiducia. Quamuis enim videaris

Nervus,
Caro,
Cutis peccatoris.
g Gen. 2. 7
4. Esdr. 3. 5.

h Ps. 50. 10.

i Luc. 7. 43.

k Ps. 34. 10.

l Psal. 76. 11
m Ps. 67. 34

4. *Plaga mundi.*

tibi esse os siccum non desperabis de remedio, si confideres, DEVM tua causa factum infantem tenerum; talem mortem passum; ad infernum, vt illum spoliaret, descendisse; ac de numm ascendisse, vt cæli tibi portas aperiret.

§. 3. *Diuina Vocatio Fidem reparat.*

VLTERIVS adhuc progreditur diuinæ Vocationis efficacia erga tertium genus peccatorum, qui etiam, Fidem amiserunt: ideoque tanquam cadaver manent, in puluerem & cinerem conuersum. & hi sunt *a Iob. 14. 7.* Hæretici, alijque similes: de quibus illud S. Iob dicere possumus: *a lignum habet spem: si praeisum fuerit, rursus virebit, & rami eius pullulant, si senuerit in terra radix eius, & in puluere emortuus fuerit truncus illius, ad odorem aqua germi- nabit, & faciet comam quasi cum primum plantatum est. Homo vero, cum mortuus fuerit, & nudatus atque consumptus, ubi quæso est? & quomodo talis ad vitam reuerti poterit? Quod si lethali culpa sit mortuus, & omnibus virtutibus spoliatus, & omnino cõsumptus: quomodo is poterit resurgere, & amissam vitam recuperare? Sed hoc ipsum, quod est ad eò ab humana facultate remortuum: diuinæ est facillimum. Nam quemadmodum nos fides docet, in die nouissimo, Archangeli vocem & tubam in virtute DEI resuscitaturam omnes mortuos, etiam in pulueres cõuersos: ex quibus ossa, carnem, & cutem educet, corpusque formabit, in quod rursus anima redeat: sic DEI Vocationem, quæ instar vocis ac tubæ sonitus sonat, terretque peccatores: potentem esse, ac sufficere, ad illos resuscitandos; & ex puluere, in quem sunt conuersi, educendos: largiendo illis denud Fidem, Spem & Charitatem.*

b Isa. 26. 19. HÆC sublimis illa vocatio est: qua DEI maiestas, vt ait Isaias, suos mortuos vocat, vt resurgant, dicens: *b exprophiscimini, & laudate qui habitatis in puluere: quia ros lucis, ros tuus, atque si mylticè dixerit: ô miseri peccatores, qui ad profundum omnium miseriarum peruenistis! nolite de remedio vestri desperare, nec de vobis actum esse existimare. Mihi enim æquè facile est in pulueres iam conuersum resuscitare, atque dormientem excitare. Excitamini itaque, & ad vitam nouam resurgite, vt infinitam meam misericordiam lauderis; immensam eharitatem magnificetis; ac glorificetis omnipotentiam. Si estis sicci, effundam super vos gratiæ meæ rorem: qui siccam arborem reuivescere faciet, vt crescat proferatque fructus benedictionis: sicut in principio. si in tenebris estis errorum, ros meus est ros lucis; qui vos lumine Fidei, & Spiritus S. splendoribus illustrabit: vestrasque deceptiones dissipabit. Quare excitamini, resurgite, tantumque vestrum benefactorem laudate: vestra enim conuersio, est mea lætitia, & vestra resurrectio, mea gloria: cuius, causa non est *c Eze. 18. 23.* voluntatis meæ mors impu: sed vt conuertatur à vitis suis, & vinat.*